

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 64. — STEV. 64. NEW YORK, TUESDAY, MARCH 18, 1913. — TOREK, 18. SUŠCA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Poveljnik Šukri paša se pogaja z Bolgari.

Bolgari zavrejo stavljenе pogoje. — Drinopoljska posadka se hoče častno udati.

BOJI PRED ČATALDŽO.

Vesile so kolikortoliko na strani Turkov. — Bodoča meja bo črta od Enosa do Midije.

London, Anglija, 17. marca. — Brzojavka iz Sofije poroča: "Drinopoljska garnizija se je pripravljena udati, če se skazejo turškim vojakom vse vojne časti in če se jim pusti orožje. Bolgari ne sprejmejo teh pogojev."

Berolin, Nemčija, 17. marca. — Vesile bodo še tekom tega tedna sporočile zaveznikom, da so pogoji, ki jih nalagajo Turkom pretežki in da naj jih predložijo v drugačni obliki.

Tukajšnji kakor tudi londonski diplomatični krogi si na vse mogoče načine prizadevajo, da bi se mir na Balkanu čim prej sklenil.

London, Anglija, 17. marca. — Evropske vesile si želijo, da bi bila bodoča turška meja od Enosa v Marmarskem morju pa do Midije in ne kot pravijo zavezniki, od Rodosta do Midije. O Egejskih otokih in o Albaniji hočejo same odločevati.

Carigrad, Turčija, 17. marca. — V bojih pred Čataldžo zmagujejo Turki in so baje prodrli do vasi Kalifakeni.

Atene, Grško, 17. marca. — Grki so zavzeli mesto Klisura v Albaniji. Turki so se junaško branili a nazadnje so se morali vendarle umakniti. Grki imajo samo 13 mrtvih in 40 ranjenih.

Aleksandrija, Egipt, 17. marca. — Turška križarka "Hamidiye" je danes odplula od tukaj. Na krovu ima dovolj streljiva, provianta in močno posadko.

Razkritje velike sleparije.

Včeraj so razkrili v New Yorku velikansko sleparijo v inženjski menici, vsled koje so oškodovane tri banke za kakih \$300.000. Zaporna povelja so izdali zoper importerja Antonio Muscia in njegovega sina, ki sta baje uprizorila te sleparije. Slednja dva sta uvažala in izvažala laze v velikih množinah ter sta imela trgovske zveze z velikimi bankami v Londonu in Parizu. Tukajšnji bankam sta predložila pogodbe z evropskimi hišami ter dokazala, da imata v inženjstvu naložene velike svote. Na podlagi tovrstnih spremnih listov sta izdajala menice na te banke, katere sta tu eskontirala in katere so bile tudi redno honorirane. Menični promet je trajal kakih šest mesecev. Prvi sum se je pojavil, ko ni bila honorirana neka menica na neko londonsko banko. Sleparja sta vrnila menico nadomestila s čekom ter tako odvrnila sum. A pozornost bank je bila vzbujena. Nalaz še nastavljeni detektivski so preiskali za izvoz namenjene zaboje ter našli le ničvredne stvari, dočim so bili tovrstni listi izstavljeni na drago ceno blago. Preprečena je bila \$300.000.

Umrli admiral Eaton.

Hingham, Mass., 17. marca. — Sodisce je prepričano, da ni umrl admiral Eaton naravne smrti. Mogoče je, da se je sam usmrtil, toda za to nimajo še nikakih dokazov. Danes so zaslišali štiri prič. Kaj so izpovedali ni nikomur znano. Policijski šef Osborne je danes zvečer osebno zastražil Eatonovo hišo.

Skier s tem še večja sleparija, a banke imajo že škodo kakih \$300.000.

Krasni in brzi parnik
MARTHA WASHINGTON
(Avstro-American proge)
odpluje v soboto dne 22. marca
vožnja do Trsta samo 13 dni.
do Trsta ali Reke - - \$37.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.18
do Zagreba - - \$38.08
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno drago priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Posebno zasedanje novega kongresa.

Dne 7. aprila se prične novo zasedanje glasom proklamacije predsednika Wilsona.

TARIFNO VPRAŠANJE.

Dolgost zasedanja bo odvisna od tega, ali se obravnava le tarifno vprašanje.

Washington, D. C., 17. marca. — Predsednik Wilson je izdal danes proklamacijo, ki sklenjuje 63. kongres na posebno zasedanje dne 7. aprila t. l. Dasiravno ni v uradni dokumentu navedenega nič podrobnega, je skoraj gotovo, da se bo v tem zasedanju obravnavalo le tarifno vprašanje.

Senat, ki zboraže od 4. marca, je bil danes odgođen do 7. aprila, ne da bi se potrdilo imenovanje dr. Neills statistikom za delo. Napadi senatorja Tillmana iz South Carolina in nekaterih demokratov iz južnih držav, ki se obračajo proti ostrenu kritiku nečloveškega dela otrok v južnih državah, so bili za sedaj uspešni. Komite treh članov naj sedaj preiskuje proti Neillsu naperjene obdolžitve. Senator James K. Vardaman član milijonarskega kluba iz Missisipija, je danes naznanil, da bo takoj v pričetku zasedanja kongresa uložil resolucijo, ki bo zahtevala odstranitev 15. ustavnega amandmanta (Enakopravnost črnecv). Njegovi demokratični kolegi iz severnih držav se boje zopetnega razvrtja črnškega vprašanja, ker bi bil tak korak lahko usodepoln za njih politično življenje.

William F. McCombs, predsednik demokratičnega narodnega komiteja, je sprejel danes ponudbo, da mu mesto poslanika v Parizu, vendar pa nastopi svojo službo šele v šestih tednih. Zaznalo se je tudi, da bo predsednik Wilson zopet imenoval predsednika otroškega urada, Miss Julia L. Lathrop iz Hull House, Chicago.

Ustreljeni zamorec.

Zamorec Daniel Davis v New Yorku je na Lenox Ave. in 135. cesti napadel neko belo deklico, ki je nato bežala proti v bližini stoječemu policistu. Tudi zamorec je bil kmalu pri policistu ter ga napadel z britvijo. Prizadel mu je več ran in zbežal, ker je padel policist na tla. Slednji je pričel streljati na bežečega črnca. Neki drugi policist, ki je prihitel kolegu na pomoč, je s par strelj ubil podivjanega črnca.

Bombe v pismih.

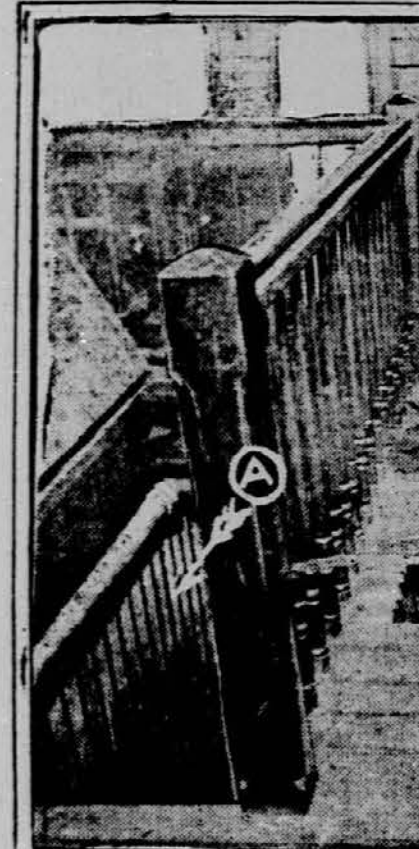
Kalkuta, Indija, 17. marca. — Na tukajšnji pošti je danes eksplodiralo več bomb, ki so se nahajale v različnih pošiljateljah. Eksplozirale so, ko so pisna sortirali. Tri osebe so mrtve. Pošiljatelj se bile namenjene urednikom listov "Englishman" in "Capital".

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

prirjena za slovenski narod po drugih slovnica. S sodelovanjem več strokovnjakov, je izšla te dni; založila Slovenski Publ. Co. Cena v platnu vezan \$1.
Ta slovnica je skrbno delo ter se delalo na nji precej časa. Nje obseg je: Glasovanje, Oblikoslovlje, Vaje. Pogovori iz vsakdanjega življenja, Besede, ki se največ rabijo v navadnem govoru.
Pri tej slovnici nismo štedili denarja niti časa in to samo zato, da naš narod vendar enkrat dobi dobro poučno knjigo v tej deželi prepotrebne jezika.

Prostor, kjer se je dogodil drzen ulom.

Včeraj smo poročali o izvanredno drzno uprizorjenem ulomu. Sliki se je bil dogodil na Hester St. v New Yorku. Neznani svedrovec so udrl v kletne prostore, kjer je bilo naloženo zastavljeno blago ter odnesli blaga v skupni vrednosti do \$300.000. Danes pri našemo sliko mesta, na kojem se je izvršila drzna tatvina. Na sliki vidite s pisami zaznamovano pot, po kateri so ulomile prišli do zaželenega cilja. Policija je bila včeraj čeli dan na nogah, da zasledijo drzne lopove, a dosedaj manjka tudi najmanjša sled. Sicer jih je videla neka v sosedni hiši stanujoča ženska, a ne more dati natančnega osebnega popisa.

BURGLARS CUT TRAP IN FLOOR TO AVOID WIRING AROUND CELLAR STAIRS, (← A), CLIMB STEPLADDER AND BORE BRICK WALL OF VAULT. ARROW! (← B).

Sem z volilno pravico!

Sufragetke naprosijo predsednika Wilsona, naj predloži vprašanje kongresu.

Washington, D. C., 17. marca. — Več voditelje gibanja za žensko volilno pravico je obravnavalo danes s predsednikom Wilsonom, kako bi se dalo uvesti žensko volilno pravico v Združenih državah potom amandmanta k ustavi. Komite je naprosil predsednika, naj predloži za posebnemu zasedanju kongresa tozadevni amandment. Dasiravno je predsednik delegacijo zelo prijazno sprejel, se je vendar branil podati kakršnokoli definitivno izjavo.

Wilson je rekel sufragetkam, da še ni razmisli o vprašanju ženske volilne pravice. Ženske so printrajale potrebo politične enakopravnosti žensk z močnejšimi, ter so izjavile, da so isti predpogoji, katere je označil Wilson za politično prostost možkih, mero-dajni tudi za ženske.

Položaj v Mehiki.

Washington, D. C., 17. marca. — Vojni tajnik Garrison je naročil brigadnemu generalu Blissu, da naj dobro spravi orožje onih mehiških ustavev, ki so pribežali v Zdr. države in so se udali polkovniku Wilderu. Begunec bodo zaprli, ker bi drugače lahko od lakote poginili.

Pueblu, Mexico, 17. marca. — Vladne čete so vjele danes oddelke vojaštva Emiliana Zapate. Ustrelili so na mestu 22 mož.

Parada delavk.

Stavkujoci možki in ženski uslužbenci jeklarne v Pittsburgu prirede veliko paradu.

Pittsburg, Pa., 17. marca.

Stavkujoci uslužbeni obeh spolov Oliver železolivarni in jeklarne so priredili danes veliko paradu. Nosili so bandero z napisi kot: "Lincoln je oprostil črne sužnje, pomagajte nam, beli sužnjam Oliverja", in: "Zahvalno več plače, da si kupimo kruha." Ti in drugi napisi so napravili na občinstvo velik utis. Stiri deklice so nosile na starih drogovih veliko ruhu, v katero je deževalo novcev in zapirnatega denarja. Vse stavkarje, brojece kakih 1400 nastavljenecv, so se danes pomnožile za nadaljnjih 400 izkušenih delavcev, ki so prešli v stavkarski tabor.

Harty Armands in John Lawrence, organizatorja I. W. W. se pečata z organizacijo deklic ter pričakujejo, da se bo stavka tekom prihodnjih 48 ur še bolj razširila. Stavkarji zahtevajo 25 odstotno povznanje plače, osemurno dnevno delo ter dvojno plačo za prekurno delo. Zahteva se tudi prosto pitno vodo.

Situacija v Evropi.

Nemška vlada in delavski fond. Stavka kuharjev. — Bojevitve angleške sufragetke.

Berolin, Nemčija, 17. marca.

Tukaj krozijo vesti, da namerala vlada prisiliti različne bolniške blaginje in delavske skladišče, da bi prispevale k novemu vojaškemu fondu. Socialistični voditelji so se izjavili, da bodo z vseni silami protestirali proti takemu nesramnemu izkoriščevanju. Sami socialisti sicer ne bodo mogli ovreči predloge, prepričani so pa, da bodo proti tudi pristaši drugih strank.

London, Anglija, 17. marca.

Danes so zastavkali kuharji in drugi hotelski personal v Cecil hotelu uro prej, predno bi se imeli vršiti velikanski banket, katerega bi se udeležilo 700 oseb. Ravnateljstvo je zadnji hip sprejelo stavljene pogoje in banket se je v redu izvršil.

London, Anglija, 17. marca.

Danes zvečer je na nekem zborovanju govorila voditeljica sufragetk, Emmeline Pankhurst in živo opisovala navzočim, koliko hudega morajo pretrpeti njihove tovarišice po ječah. Slišali so se klicati: "Zakaj ne vstrelite ministrskega predsednika?" "Dol z njim!" "Živela ženska volilna pravica!" Shod je policija razglašala.

Albany, N. Y., 17. marca.

Senat je sprejel takozvano Jackson predlogo in če jo podpiše governor Sulzer, se bodo morali vsi otroci v starosti od 14 do 16 let, ki delajo po tovarnah, podvreči posebni zdravniški preiskavi. Predlogo je predložila komisija, ki preiskuje tovarniške razmere.

Smrt avijatika.

Pariz, Francija, 17. marca. — Na vezbalisku v Amberieu je padel francoski avijatik Mercier iz velike višine. Izpod razvalin aeroplana so potegnili njegovo truplo.

Sedaj je čas,

da naročijo rojaki vožnje listke za svoje sorodnike, znanec in prijatelje. Pojasnila glede cen, kretanja parnikov in sploh vse kar potrebuje potnik, daje znana in zanesljiva tvrdka: FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York. Na vsako vprašanje se točno odgovori.

Dr. Friedmann v dveh newyorških bolnicah.

V Bellevue-bolnici in Montefiore Home v New Yorku je bil učejnak včeraj na delu.

23 BOLNIKOV.

Governerji 15 držav povabijo dr. Friedmanna ter mu obljublajo popolno svobodo.

Dr. Friedmann je včeraj ubrizgal svoj serum 23 bolnikom, enajstim v Bellevue-bolnici in dvajsetim v Montefiore zavetišču. V Bellevue-bolnici je bolnike izbral dr. J. Miller, ravnatelj klinike za pljučne bolezni. Vsi bolniki imajo brez izjeme pljučno jetiko v poznejšem stadiju. Ubrizganje je trajalo povprečno eno minuto za bolnika. Celi proceduri je prisostvovalo 150 kirurgov, medicincev in drugih. Dr. Friedmann je asistiral njegov brat, Arthur Friedmann. Pred vsako operacijo se je prebralo zgodovino bolezni vsakega posameznega bolnika.

Procedura v Bellevue-bolnici je trajala poldrugo uro. Nato se je odpeljal dr. Friedmann v Montefiore zavetišče. Tam je ubrizgal serum šestim ženskam in štirim možkim, ki trpe na pljučni jetiki in eni deklici, ki bolega na jetiki v sklepih. Prvih deset bolnikov se nahaja v vseh stadijih bolezni, od pričetka pa skoro do končnega stadija. Dr. Friedmann je odklonil tri bolnike, kojih stanje se je samo po sebi obrnilo na boljše. To je vzbudilo veliko priznanje navzočih zdravnikov, kakor tudi dejstvo, da si je izbral par bolnikov, kojih bolezen se nahaja že v zelo napredovanem stadiju.

Po povratu v Ansonia hotel je naznanil dr. Friedmann, da so ga povabili governerji 15 držav, naj pride v dotične države. V svojih ponudbah mu zagotavljajo popolno akcijsko svobodo tudi za slučaj, da bi morali suspendirati obstoječe zdravniške določbe. Dr. Friedmann pa hoče ostati še nekaj časa tukaj, predno sprejme častno povabilo.

Povsem umevno je, da oblega stanovanje zdravnika stotine bolnikov, ki so prišli iz vseh krajev v upu, da bodo deležni njegovega zdravljenja. To se pa ne more zgoditi, ker je dr. Friedmannu prepovedana privatna praksa.

Boji v Maroku.

Rabat, Maroko, 17. marca. — Polkovnik Maguier se s svojimi četami potoval proti neki francoski koloniji, ko so ga nenadoma iz zasede napadli tamošnji prebivalci. Vnel se je hud boj, toda nazadnje se je vendar posrečilo Francozom vreči Arabce nazaj. Francozje imajo 14 mož mrtvih, 35 pa ranjenih.

Delo otrok.

Albany, N. Y., 17. marca. — Senat je sprejel takozvano Jackson predlogo in če jo podpiše governor Sulzer, se bodo morali vsi otroci v starosti od 14 do 16 let, ki delajo po tovarnah, podvreči posebni zdravniški preiskavi. Predlogo je predložila komisija, ki preiskuje tovarniške razmere.

Smrt avijatika.

Pariz, Francija, 17. marca. — Na vezbalisku v Amberieu je padel francoski avijatik Mercier iz velike višine. Izpod razvalin aeroplana so potegnili njegovo truplo.

Žalostno-vesela zgodbica rojaka.

Dvajset minut po poroki izgubi rojak Veršnik v Seattle, Wash. svojo mlado ženo.

POMOČ POLICIJE.

Po dolgem, brezuspešnem iskanju se vrne domov, kjer najde ženo, sedečo na pragu.

Seattle Post Intelligencer pri našo mišeno zgodbi, ki se tiče rojaka Antona Veršnika.

V soboto zvečer je prišel Anton Veršnik s št. 2302, seste Ave. na policijsko stajo ter pričel jadicovati: "Izgubil sem svojo ženo Ano. Ravnokar je prišla iz starega kraja in ne govori nič angleški. Plačal sem vse denar da je prišla semkaj in pred dvajsetimi minutami sva se poročila. Sedaj se je izgubila in jaz nimam ne denarja, ne žene in sploh ničesar."

Pomirili so ga in zvedeli, da se je vršila poroka ob 3. uri popoldne. Mrs. Veršnik, roj. Blatnik je prišla prejšnji dan iz Evrope. Veršnikovemu ameriškemu okusu ni ugajala njena obleka in na poti k poroki ji je kupil novo, prikladno ženi ameriškanskega državljanca. Na povratu s poroke se je Anton v toliko streliz iz svoje ljubezenske omane, da se je spomnil para čisto novih čevljev, katere je bil kupil za svojo mlado ženko. Soprog ji je rekel, naj počaka na cesti, dočim se je on vrnil po čevlje. Ko pride nazaj, ni bilo žene nikjer. Iskal je komaj pridobljeni zaklad kake pol ure nakar se je obrnil na policijo za pomoč. Policija je storila svojo dolžnost ter poslala na vse postaje natančen popis zgubljenih očičev. Veršnik sam je pa na svojo roko iskal naprej celo popoldne in prihodnji dan do 4. ure popoldne. Ob tej uri se je zalosten vrnil domov, kjer je našel ženo sedečo mirno na pragu in kramljajočo s zakonskima Kietuck (?), znanca nesrečnega soproga. Sedaj se je razjasnila cela stvar. Ana se je bila naveličala čakanja ter šla kupit bonbončke. Stopivši iz prodajalne se ni zana la več orientirati ter se je izgubila. Blodečo po cesti je našel Kietuck, ki jo je odvedel na svoj dom v Hillman City. Pravijo, da ni bil Veršnik prav nič hvaležen Kietucku za to uslugo.

Kitajci med seboj.

San Francisco, Cal., 17. marca. — Kitajsko plemo Tong je zopet začelo rogovoriti po celi obali. V Portland, Ore. so dva Kitajca smrtno nevarno ranili, eden je umrl.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
5...	1.10	130...	26.60
10...	2.15	140...	28.65
15...	3.15	150...	30.70
20...	4.20	160...	32.75
25...	5.20	170...	34.80
30...	6.25	180...	36.85
35...	7.25	190...	38.90
40...	8.30	200...	40.90
45...	9.30	250...	51.15
50...	10.30	300...	61.35
55...	11.35	350...	71.60
60...	12.35	400...	81.80
65...	13.40	450...	92.00
70...	14.40	500...	102.25
75...	15.45	600...	122.70
80...	16.45	700...	143.16
85...	17.45	800...	163.60
90...	18.45	900...	184.00
100...	20.45	1000...	204.60
110...	22.50	2000...	407.00
120...	24.55	5000...	1017.00

Poslatina je vsteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote izplačujejo popolnoma, brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljke razpošilja na zadnje pošte c. k. pošto branilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

